

N O R D

A D V O K A T F I R M A

Norges vassdrags- og energidirektorat
Konsesjonsavdelingen
Postboks 5091 Majorstua

0301 OSLO

Mo i Rana, den 6. mars 2015

HØRINGSUTTALELSE PÅ VEGNE AV GRUNNEIERE: MILJØKRAFT NORDLAND AS' KONSESJONSSØKNAD FOR HJARTÅS KRAFTVERK OG 132 KV KRAFTLEDNING I RANA KOMMUNE, NORDLAND

1. INNLEDNING

Vi viser til opprinnelig høringsuttalelse av 10. mars 2014. Vi viser også til høringsbrev fra NVE datert 13. januar 2015 vedrørende tilleggssøknad for nettilknytning og fiskerapport fra Miljøkraft Nordland AS ("*Miljøkraft*"), med frist for de involverte parter om å gi uttalelse innen 6. mars 2015. Med dette inngis rettidig høringsuttalelse i saken.

Det bemerkes samtidig at man herfra for en tid siden har anmodet Miljøkraft om å oversende et noe bedre kartgrunnlag i saken i form av oversiktskart som viser både opprinnelige og reviderte linjetraséer. Dette har vi foreløpig ikke mottatt, og vi forbeholder oss retten til å supplere denne uttalelse så snart dette er oss i hende.

I tillegg til de grunneiere som er omtalt i pkt. 2 i den opprinnelige høringsuttalelsen, har også Arne Storvoll, eier av gnr. 71, bnr. 1, bedt om bistand fra vårt kontor. Hva gjelder Storvoll gjør vi for ordens skyld oppmerksom på at han opplyser å ikke ha mottatt noen form for informasjon fra Miljøkraft i saken, til tross for at store deler av hans eiendom berøres av 132kV-linjen.

Vi vil nedenfor i 2 kort sammenfatte denne høringsuttalelsen, før vi i pkt. 3 berører forholdet til den opprinnelige konsesjonssøknaden og i pkt. 4 knytter noen kommentarer til Messingåga kraftstasjon. I pkt. 5 og 6 knytter vi kommentarer til hhv. rapporten om fiskerifaglige forhold og den endrede trase.

Høringsuttalelsen sendes NVE, med kopi til våre klienter og Miljøkraft til orientering.

2. OPPSUMMERING AV HØRINGSUTTALELSEN

- Grunneierne opprettholder sin oppfatning om at de omsøkte tiltak vil føre til slike skader og ulemper at konsesjon ikke bør gis. Miljøkraft har kun i helt begrenset grad imøtekommet de innvendinger Grunneierne har hatt, og Grunneierne opprettholder derfor de innsigelser som er fremsatt i den opprinnelige høringsuttalelsen av 10. mars 2014.

NORD ADVOKATFIRMA DA
NORDAHL GRIEGS GT. 10
8622 MO I RANA
KONTOR@NORDADVOKATFIRMA.NO
75 16 62 00 / 75 16 62 09

WWW.NORDADVOKATFIRMA.NO

ADVOKAT DAN ERIK KJELLNØ
ORG 971 462 302 MVA
KONTOR@NORDADVOKATFIRMA.NO
75 16 62 00

ADVOKAT BJØRN A. IMMONEN
ORG 998 454 514 MVA
BAI@NORDADVOKATFIRMA.NO
952 25 214

ADVOKAT ALLAN ROGNAN
ORG 986 522 123 MVA
AR@NORDADVOKATFIRMA.NO
918 07 055

ADVOKAT MARTIN BRÅTENG
ORG 899 246 012 MVA
MB@NORDADVOKATFIRMA.NO
414 61 110

ADVOKAT TORIL VALLA
ORG 990 100 810 MVA
TV@NORDADVOKATFIRMA.NO
928 19 412

- Prosjektet må sees i sammenheng med Miljøkrafts søknad om utbygning av Messingåga kraftverk, som nå er avslått. Grunneierne kan i det vesentlige tiltre NVEs begrunnelse for å avslå søknaden.
- Rapporten vedrørende gyting og oppvekstforhold for fisk i Ranaelva har begrenset relevans i saken her. Rapporten verken endrer eller adresserer det faktum at Ranaelva er et nasjonalt laksevassdrag.
- Den omsøkte, endrede trase fører fortsatt til en kraftig visuell forurensning av nærmiljøet i området; medfører et betydelig press på naturmiljøet, og forskutterer videre utbygning av kraft i områder lengre opp langs Ranaelva og bielver.

3. FORHOLDET TIL DEN OPPRINNELIGE KONSESJONSSØKNAD

Grunneierne er av den oppfatning at de langt fleste av de innvendinger som er fremsatt i den opprinnelige høringsuttalelsen av 10. mars 2014 fortsatt er relevante og av betydning for saken. 132kV-linjen vil fortsatt medføre en kraftig visuell forurensning av nærmiljøet i området, og de betydelige negative virkninger for friluftsliv og landskap er ikke avhjulpet. Selv om det er gjennomført en rapport om de fiskerifaglige forhold, tar denne i liten grad inn over seg betydningen av at Ranaelva er et nasjonalt laksevassdrag, jf. også pkt. 5 nedenfor.

I tillegg er det fortsatt en lang rekke uavklarte forhold, som så langt ikke har blitt besvart eller adressert av Miljøkraft, og vi viser i særdeleshet til den opprinnelige høringsuttalelsen av 10. mars 2014 pkt. 6.

Så vidt vi kan se, har Miljøkraft begrenset seg til kun å kommentere Grunneiernes oppfordring om å koordinere linjeleggingen med det arbeid som uansett skal gjøre ved oppgraderingen av E6 i området. Vi kommer nærmere tilbake til dette i pkt. 6 nedenfor.

4. FORHOLDET TIL MESSINGÅGA KRAFTVERK

NVE har den 25. februar 2015 avslått Miljøkrafts søknad om å bygge Messingåga kraftverk, og begrunner dette med at en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene tilsier at *"ulempene ved bygging av Messingåga kraftverk er større enn fordelene."* Som NVE er kjent med, henger søknaden om etablering av Messingåga og Hjartåsen kraftverk, samt forsyningslinjen, nøye sammen.

Grunneierne kan i det vesentligste tiltre NVEs begrunnelse slik den fremkommer på s. 11 til 18 i vedtaket, og vil vise til at de samme ulemper som NVE viser til her også gjør seg gjeldende for utbygningen av Hjartåsen kraftverk med tilhørende forsyningslinjer. I tillegg gjør også andre ulemper seg gjeldende for Hjartås kraftverk. Grunneierne vil for ordens skyld peke på at man ikke er enig med NVE i betraktningene av de samfunnsmessige fordeler. Grunneierne vil ikke få inntekter på grunn av tiltaket, men kun en erstatning for tap og/eller begrensninger i bruken av sin eiendom.

Videre vil Grunneierne påpeke at den omsøkte forsyningslinje kun dekker traseen frem til Kvannbekken trafostasjon, som for alle praktiske formål har vært planlagt samlokalisert med Messingåga kraftstasjon. Etter Grunneiernes oppfatning har det ingenting for seg verken å etablere en forsyningslinje til Kvannbekken eller en trafostasjon der, all den tid den omsøkte planen for bygging av Messingåga kraftstasjon er avslått. Forsyningslinjen og trafostasjonen vil klart nok påvirke de åpenbare naturkvaliteter og føre til betydelige negative virkninger for friluftsliv og landskap.

Grunneierne har også, både i den opprinnelige høringsuttalelsen av 10. mars 2014 og i denne høringsuttalelsen, understreket at trasevalget medfører negative konsekvenser både i form av visuell forurensning og begrensninger på bruk av Grunneiernes eiendommer. Etter at Miljøkraft har justert sin søknad, gjelder dette nå i særdeleshet det første strekket etter Kvannbekken trafostasjon.

Grunneierne er av den oppfatning at det nå er naturlig at Miljøkraft foretar endringer i søknaden for forsyningslinjen, slik at denne ikke berører Messingågalen.

5. RAPPORT VEDRØRENDE GYTING OG OPPVEKSTFORHOLD FOR FISK I RANAELVA

Grunneierne tar rapporten til etterretning.

En oppfatter det slik at rapporten har tatt for seg a) den vel 500 meter lange strekningen mellom Raufjellforsen og ned til samløpet med Bjellåga og b) den 1,3 km lange strekningen fra samløpet Bjellåga og til utløpsalternativ B. Konklusjonen er så vidt vi kan skjønne at strekningen a) er uegnet som gyte- og oppvekstområde for ørret, mens en for strekningen b) konkluderer med at bunnsubstratet er så ustabil i denne delen av elven at eventuelle egg som gytes om høsten ikke kan forventes å overleve fram til "swim-up". Gyting på denne strekningen konkluderes derfor med å kunne være et tap for bestanden.

Etter Grunneiernes oppfatning er rapporten av begrenset relevans. For det første berører ikke rapporten forholdene nedstrøms utløpsalternativ B, hvor forholdene i elva er av en helt annen karakter enn det begrensede område som er undersøkt. For det andre stiller Grunneierne spørsmål ved hvorvidt undersøkelsen kan sies å være tilstrekkelig uavhengig, all den tid den dykker som har blitt benyttet for å innhente materiale også er eier av gnr. 72, bnr. 3, hvor utløpsalternativ B er planlagt. Grunneierne vil anmode om at det for Miljøkrafts regning oppnevnes en uavhengig fiskerisakkyndig, og at mandatet fastsettes i samråd med Grunneierne.

Grunneierne konstaterer også at man i rapporten ikke drøfter de innvendinger som er fremsatt både fra Grunneierne og andre høringsinstanser hva gjelder betydningen av Ranaelva som nasjonalt laksevassdrag. Grunneierne nøyer seg her med å vise til det som er sagt om dette i den opprinnelige høringsuttalelsen av 10. mars 2014 pkt 4.2, samt Rana Jeger- og fiskeforenings høringsuttalelse.

6. ENDRING AV TRASE

6.1. Nytt traséalternativ samt jordkabling av 22kV-linje fra Hjartåsen kraftverk til nye Kvannbekken trafostasjon

Miljøkraft har i sin tilleggssøknad foreslått at 22kV-linjen som opprinnelig ble omsøkt som luftspenn fra Hjartåsen kraftverk til Heimåsen transformatorstasjon, i stedet skal legges som jordkabel mellom Hjartåsen kraftverk og Kvannbekken transformatorstasjon.

NVE har som tidligere nevnt den 25. februar 2015 avslått Miljøkrafts søknad om å bygge Messingåga kraftverk. Det skulle derfor etter grunneiernes syn ikke under noen omstendighet være noe behov for å føre en 22 kV-linje fra Hjartåsen kraftstasjon til planlagt og omsøkt felles trafostasjon for Hjartåsen kraftverk og Messingåga kraftverk. Dette hva enten det er snakk om jordkabel eller luftspenn.

Grunneierne har således også tidligere argumentert for at en 132 kV-linje i tilfelle av en utbygging, burde kunne føres som jordkabel direkte fra trafo ved Hjertåsen kraftstasjon og deretter følge E6 så langt praktisk mulig, i alle fall frem til det punkt hvor linja etter Miljøkrafts nye plan skal krysse elva ved Svartea (nedre).

Dette synspunktet har etter Grunneiernes syn fått fornyet aktualitet gjennom NVEs avslag av Messingåga kraftverk og et forslag i tråd med dette ville åpenbart medføre en klar forbedring av den visuelle forurensning som nødvendigvis oppstår ved etableringen av et 132 kV luftspenn i nær tilknytning til bebyggelse.

Eieren av gnr. 72, bnr. 4, Magne Hjertås, vil uansett og under henvisning til det i tilleggssøknaden omsøkte trasévalg, ha innsigelser knyttet til at en eventuell jordkabel 22 kV skal føres over hans eiendom. Blant annet ligger det en vannledning i grunnen som sørger for vanntilførsel til totalt tre bolighus, og en slik kabel vil også krysse dyrka mark og til dels skog. Kabel i jorden vil klart nok ha føringer for hvilke former for jordbruk som kan drives her. Det er i tilleggssøknaden ikke gitt noen kommentarer på hvorledes dette tenkes løst.

Det er grunneiernes syn at jordkabelen alternativt og i tilfelle av en utbygging bør legges over gnr 72, bnr 3 opp til eiendomsgrensen mellom eiendommene bnr. 3 og 4 og deretter videre langs eiendomsgrensen frem til jernbanens eiendom. Som før nevnt er det grunneiernes syn at den omsøkte jordkabelen imidlertid ikke har noe for seg all den tid Messingåga kraftverk ikke er meddelt konsesjon.

6.2. Nytt trasévalg for 132 kV kraftledning ved Ørtfjell

Miljøkraft har videre foreslått et nytt trasévalg for 132 kV – tilknytningen, som medfører at kraftlinjetraséen i grove trekk nå skal være i samsvar med det gamle forslaget fra Statkrafts Plan 2000 for Bjellåga. Dette innebærer at kraftledningen etter planen vil krysse Ranaelva lenger sør enn opprinnelig omsøkt, vel 2,5 km nedstrøms opprinnelig forslag, nærmere bestemt ved Svartea.

Vi viser innledningsvis til hva som er sagt vedrørende trasevalg for 132 kV linjen i punkt 6.1. ovenfor, sett i forhold til at det ikke er gitt tillatelse til bygging av Messingåga kraftverk.

Grunneierne opprettholder også etter det endrede forslaget, at linjen vil medføre en kraftig visuell forurensning av området. Som tidligere påpekt har Rana kommune med samme begrunnelse forutsatt i tidligere høringsuttalelser, at eventuelt linjearbeid skal koordineres med etableringen av ny E6 gjennom dalen.

Den planlagte linjeføringen vil, til tross for at traséforslaget er flyttet lenger opp i fjellsiden, være skjemmende for naturmiljøet, særlig tatt i betraktning at dette er i randsonen til både naturreservat og nasjonalparkområder. En viser i denne forbindelse til det som er sagt i opprinnelig høringsbrev herfra.

Miljøkraft opplyser i sin tilleggssøknad å ha vært i kontakt med Statens Vegvesen vedrørende mulig jordkabling av 132 kV-linje sammenfallende med bygging av ny E6 i området. Det opplyses imidlertid at Statens Vegvesen stiller seg avvisende til forslaget. Hvorvidt dette innebærer at Statens Vegvesen ikke etter nærmere avtale vil kunne gi aksept for en slik kabling innenfor 3-metersgrensen, er imidlertid uklart. Det er åpenbart at en slik kabel uansett ikke kan legges *under* selve veilegemet, og dette har heller aldri vært hevdet av Grunneierne. Poenget måtte under enhver omstendighet være å kable ledningen i *tilknytning til* og *i forbindelse med* arbeidet med ny E6 gjennom dalen.

Miljøkraft uttaler videre følgende i forhold til veiloven: "MKN er avhengig av at man har stedsvarige rettigheter til å ha nett på annen manns eiendom." Det vises også til veglovens § 32 og kravet om tre meter avstand til vei.

Etter Grunneierenes oppfatning er dette ikke et tilstrekkelig tungtveiende argument for å unnlate å etablere jordkabel. For det første er man åpenbart like avhengig av rettigheter ved jordkabel som ved luftspenn. For det andre kan Grunneierne vanskelig se at det skal være noen større praktiske utfordringer ved å plassere kabelen tre meter fra veikanten. Grunneierne vedlegger for ordens skyld Statens Vegvesens utkast til reguleringskart for E6 gjennom området. Kartet viser at terreng langt ut over tremetersgrensen vil berøres av veiutbygningen.

Bilag 1: Reguleringskart

* * *

På vegne av Grunneierne ber vi derfor om at Miljøkrafts søknad avslås. Det bør etter Grunneiernes syn ikke gis samtykke til forhåndstiltredelse, hvilket en for øvrig heller ikke kan se at det skulle være behov for. Grunneierne vil under ingen omstendighet samtykke til dette. Det er ikke foreslått noen for Grunneierne avbøtende tiltak i forbindelse med søknaden, hvilket Grunneierne også stiller seg undrende til.

Dersom det skulle være spørsmål til ovennevnte, står vi til disposisjon.

Med hilsen
Nord Advokatfirma DA

/s/
Toril Valla
advokat

Bjørn Immonen
advokat

Kopi: - Miljøkraft Nordland AS
- Klienter